

Vojenství u nás a v cizině.

—mir:

Nová úprava výhod pro ty, kteří vykonali vojenskou přípravu v Polsku.

(Viz článek škpt. V. Kretschmera ve VR. 1930, čís. 11.)

Vojenská příprava mládeže je v Polsku, jak známo, dobrovolná. Za účast jsou přiznávány za činné vojenské služby těm, kteří mají za sebou jeden neb oba stupně vojenské přípravy, různé výhody. Během času se ukázalo, že dosavadní výhody, jež byly stanoveny už před několika lety, nejen nepostačují, ale ani nevyhovují. Státní ústav tělesné výchovy a vojenské přípravy, přiřčený k ministerstvu vojenství, zpracoval proto zkušenosti několika posledních let v návrhu, jenž předvídá pro příště toto:

1. Výhody pro brance:

Výhody pro mládež, jež má vojenskou službu teprve před sebou, dělí se na t. zv. privileje a na zkrácení presenční služby.

Privileje (drobné výhody, jako přednost při vysílání do poddůstojnických škol, při udělování dovolených a j.) patří těm, kteří mají vysvědčení I. stupně vojenské přípravy (výcvik jednotlivce); zůstávají celkem stejné, jako byly dosud.

Zkrácení presenční služby má býti však nyní udělováno zásadně jen jako trvalá dovolená před ukončením presenční služby a ne, jak se dosud tu a tam (hlavně u pěchoty) dalo, že branci byli povolávání k presenční službě později, až když výcvik nováčků byl v proudu. Že se dvojí nástup nováčků v krátkém intervalu za sebou nemohl osvědčit, je na bílé dni. Předpoklad, že osoby, které mají za sebou předvojenský výcvik, dohoní nebo vlastně že snad budou, i když

nastoupí do presenční služby později než branci ostatní, držeti s nimi od počátku krok, byl, jak vidět, mylný. Podmínky výcviku mimo vojsko jsou jiné než u vojska; výše uvedený způsob při pravidelném nedostatku schopných cvičitelů u setnin se nemohl osvědčit. Dosud praktikovaný pozdější nástup byl patrně zaveden hlavně proto, aby všichni presenčně sloužící vojáci vykonali dvoje závěrečná cvičení. Nováčci nastupují totiž v Polsku u pěchoty na jaře, 15. března. Asi po pěti měsících výcviku téhož roku vykonají první závěrečná cvičení, druhá příštího roku; propouštění jsou pak koncem září. Prominutí 3 měsíců při 18měsíční presenční službě je velkou výhodou, která vojenské těleso bolí, řízni, kde řízni. Neúčast schopných branců při druhých závěrečných cvičeních byla uznána nyní za menší zlo než desorganisoání základního výcviku. Tak je také návrh v Polsku odůvodňován.

Zkrácení presenční služby bude jako dosud činit 3 měsíce. Mají na ně jako dosud nárok ti, kteří s úspěchem absolvovali celý předvojenský výcvik všeobecný, t. j. výcvik pěší nebo výcvik speciální. Průkazem o tom jsou zvláštní vysvědčení. Absolvování speciálního výcviku opravňuje k plné výhodě u všech zbraní a služeb. Pěší předvojenský výcvik II. stupně má za následek přiznání výhody 3měsíčního zkrácení presenční služby u pěchoty, vojenského četnictva a u služeb. U těch zbraní, jímž odpovídají různé složky speciálního předvojenského výcviku, mají se poskytovat absolventům všeobecného výcviku jen privileje a zkrácení presenční služby o 1 měsíc.

Novotou je omezení platnosti vysvědčení na 2 leta. Prodlouženo o jeden další rok může býti po nové zvláštní zkoušce.

Aspirantům, kteří vykonali předvojenský výcvik II. stupně a prošli školami pro důstojníky v záloze, poskytuje se výhoda zkrácení presenční služby udělením trvalé dovolené na 2 měsíce před termínem, kdy jsou propouštěni do zálohy.

Branci posluchači vysokých škol mají míti zvláštní značné výhody, bude-li zavedena předvojenská výchova na vysokých školách. Jen pro ně je předvídan pozdější nástup presenční služby.

Všichni branci, kteří mají nárok na zkrácení presenční služby, mohou si u odvodu vybrati zbraň podle toho, jakou vojenskou přípravu absolvovali. Mají býti vtělováni zásadně k onomu útvaru, v jehož obvodě přípravou prošli. Vše ovšem v rámci odvodních předpisů; o přiznání rozhoduje příslušné doplňovací okresní velitelství.

2. Výhody pro záložníky.

Dosud nebyly jasně a jednotně stanoveny. Cvičitelská práce u oddílů branné přípravy ve školách i mimo školy zatěžuje dnes citelně polský důstojnický sbor i poddůstojníky z povolání, a to tak, že dále se už ani nepůjde. Nelze také počítati s tím, že by dostatečný počet záložních důstojníků a poddůstojníků byl stále hotov konati cvičitelské povinnosti úplně zdarma. Při tom počet cvičené mládeže rok od roku roste. Jde proto více o výhody pro záložníky — cvičitele, jichž je a bude stále více potřebí, nežli o výhody ostatním záložníkům.

Návrh státního ústavu tělesné výchovy a branné přípravy rozeznává tři druhy výhod pro záložníky:

1. nárok na započítání služby v řadách vojenské přípravy podle přesně stanovených norem do doby povinných cvičení ve zbraní, stanovených zákonem;
2. 50% sleva na drahách;
3. nárok na rychlejší postup.

Služba v řadách vojenské přípravy má býti podle návrhu započítávána takto: záložním důstojníkům, kteří jsou povinni vykonati celkem 36 neděl povinných cvičení v záloze, může býti prominuto posledních 12 neděl, t. j. průměrně 2 cvičení, a to za každá 2 leta cvičitelství nebo velitelství u oddílů vojenské přípravy jedno cvičení ve zbraní, nebyla-li tato práce přerušena déle než na 6 měsíců.

První čtyři cvičení mají záložní důstojníci vykonat v každém případě u svých kmenových těles.

Mužstvo v záloze (k mužstvu patří v Polsku všichni poddůstojníci; sboru rotmistrů v našem smyslu není) má normálně vykonati povinná cvičení v celkové délce 14 neděl. Z toho má být promíjeno nejvýše 8 posledních neděl. První cvičení ve zbrani po propuštění do zálohy musí každý vykonat u svého kmenového tělesa.

Promíjeno má být jedno cvičení za jeden rok práce ve vojenské přípravě jako cvičitel anebo velitel, konané hned po propuštění do zálohy. Jinak, t. j. nebyl-li cvičitelem ani velitelem, nebo nekonal-li záložník z řad mužstva práci ihned po návratu z činné služby, má být jedno cvičení promíjeno teprve za 2 leta práce ve vojenské přípravě. Dovolené přerušení činí v prvním případě 3, v druhém 6 měsíců.

Jak vidět, hledí se k práci přitáhnouti lidé mladí, kteří mají vojenskou kázeň a znalosti ještě v čerstvé paměti.

Kromě toho může být záložním důstojníkům započten za jedno cvičení ve zbrani také 4nedělní pobyt v letním táboře a pak 2nedělní cvičení u kmenového tělesa. Počet důstojníků povolávaných do táborů vojenské přípravy má být rok co rok stanoven vojenskou správou v dohodě se státním ústavem tělesné výchovy a vojenské přípravy.

Mužstvu v záloze může být započteno jedno cvičení ve zbrani za pobyt v letním táboře nebo za úspěšné absolvování instruktorského kursu vojenské přípravy bez ohledu na jejich délku.

Započtení bude prováděno na podkladě vysvědčení, jež pro důstojníky v záloze budou vydávati velitelé sborových okruhů, pro mužstvo velitelé útvarů.

Návrh na 50% slevu na železnicích pro 2. a 3. třídu pro důstojníky a mužstvo v záloze, činné ve vojenské přípravě, je novinkou. Kromě toho t. zv. čestní cvičitelé mají mít právo na dvě bezplatné jízdy drahou ročně.

Rychlejší postup má být přiznán důstojníkům a mužstvu v záloze podle zásluh. V úvahu má být vzat poměr počtu vydaných vysvědčení k počtu členů oddílu vojenské přípravy na počátku kursu a frekvence při sborech, stanovené na průměr 75%. Podmínkou je, aby těmto předpokladům bylo důstojníkem v záloze vyhověno po 3 leta, poddůstojníkem v záloze po 2 leta.

Tento návrh, bude-li schválen, má vejíti v platnost na jaře tohoto roku (1931).

Kpt. S—ý:

Vojenská literární soutěž redakce „Magyar Katonai Szemle“.

V MKSZ. II., 1932, čís. 8, rozpisuje redakční komise Magyar Katonai Szemle vojenskou literární soutěž „za účelem rozvoje vojenské literatury a k povzbuzení spisovatelů“, a nejlepší práce odmění cenami v úhrnné částce 3000 (tři tisíce) pengő.

Podmínky soutěže jsou roztrženy do tří skupin:

- I. skupina obsahuje všeobecné vojenské otázky,
- II. skupina letecké a
- III. skupina hospodářsko-administrativní.

Pro každou skupinu je stanovena odměna 1000 pengő. Soutěže se může zúčastnit každý stálý předplatitel MKSZ. Rozsah práce alespoň 2, nejvíce 3 tiskové archy, t. j. 32—48 tištěných stran po jedné straně na stroji psaných. Lhůta do 31. prosince 1932. Práce počtené cenou budou otištěny v MKSZ. a autor dostane kromě odměny ještě i obvyklý autorský honorář. Práce nepočtené cenou, avšak převzaté redakční komisí MKSZ., budou event. uveřejněny v MKSZ.; za otištěné práce dostanou autoři dvojnásobný autorský honorář.

Náměty soutěže jsou:

- K I. 1. Rychlost a plánovitost v strategii a taktice.
 2. Směrnice pro moderní výcvik při krátké služební době.
- K II. 1. Denní či noční bombardování?
 2. Úloha stíhacího letectva v pozemním boji a v boji ve vzduchu a vývojové směry.
- K III. 1. Jak by bylo lze zjednodušiti a zdokonaliti honvédkou hospodářskou administrativu, zejména v zájmu útvarů při zachování hlavních zásad systému?
 2. Válečné zásobování za dnešních dopravních poměrů.

Z cizích revuí.

KRIEGSKUNST IM WORT UND BILD, VIII, 1—8 (říjen 1931 až květen 1932).

Redakce upozorňuje čtenáře na recenze této revue, otištěné v předešlých ročnících VR. podrobně; z nich je jasně zřejmý celý ráz revue a shrneme jen krátce: s německého stanoviska velmi dobrá revue, podávající názorně a podrobně pro předvojenskou a vůbec vojenskou výchovu nevojáků a hlavně ilegálních formací vše, co potřebuje vědět voják, poddůstojník, velitel čety. Jako červená nit se vine pak od sešitu k sešitu skrytá i otevřená propaganda proti Versailleskému míru a některým sousedům. Tendence protipolská a protifrancouzská je zvlášť nápadná.

Příště (pro nedostatek místa) budeme tu podávati jen přehled obsahu a podrobněji přineseme jen novinky, nebo stati, týkající se přímo nás a našich spojenců.

Přemnoho zdařilých skizz a reprodukcí provází i tento ročník jako obyčejně.

Ročník VIII je věnován z valné části řešení rozmanitých úloh v rozličných taktických situacích pro různé druhy zbraní v souboru článků taktických „Boj o získání času“ v rámci praporu, který ustupuje na široké frontě, hlavně pro poddůstojníky. Kdežto v minulých ročnících dějištěm takových cvičení byly většinou hranice polské, je dějištěm tohoto cvičení tentokrát prostor na samých českých hranicích, jižně od Chebu, jihozápadně od Mar. Lázní. Příložená mapa 1:25.000.

Pěchota: „Útočte! Útočte opět a opět, jakmile se naskytne příležitost zničit části nepřítelů“. Mnohdy lze provést nařízený ústup zcela pohodlně, napadneme-li sami pronásledujícího nepřítel a jej zničme. „Nejlépeším prostředkem, býti pánem těžké situace, je ponejvíce útok, i za povšechného ústupu“. — Úlohy a provedení jich pro oddíl, vedený desátníkem a složený z 1 l. kul., 1 těž. kul., 1 úderného roje, 1 l. minometu. — Nakládání čtyř těžkých kul. (3 kul.) na auta. — Pěší rota v obraně. — Polní stráž. — Nejvhodnější formou pro útok v noci je „rojnice“, Schützenkette, tedy všichni lidé vedle sebe. Účelné je vynechat „Hurá“ — aby sousední nepř. jednotky co možná nejdéle byly ponechány v nejistotě. — Těžké kulometry v obraně. — Obrana proti útočné vozbě. — Služba patrače. — Péče o nohy. — A opět zdůrazněno: „Útočit! Opět a opět útočit, bezohledně útočit!“

Dělostřelectvo. Vyhledávání palebného stanoviště a pozorovatelný. Změna palebného postavení čety. Na jaký cíl má dělostřelectvo střílet. Palba dělostřelectva v mlze.

Letectvo. Noční letecký útok na město. V tomto případě konkrétní příklad: Norimberk. Psáno populárně. — Přípravy k startu ve volném terénu. — Přípravy pro přistání letadla. — Jak lze všeobecně odhadnouti výšku letadla prakticky. — Ochrana proti letadlům a maskování nesmí se nikdy stát účelem samo pro sebe; slouží jen